

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**R.P. Clavdii Aqua-Vivae Societatis Iesv Præpositi
Generalis V. Meditationes In Psalm. 44. et 118**

Acquaviva, Claudio

Coloniæ Ubiorum, 1616

5 Specie tua, & pulchritudine tua intende, prospere procede, & regna.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-50645](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-50645)

Exod. 17.

Domini nuncupatur, merito altare erigitur à victore, & vocatur illius nomen altaris, non fortitudo manus meæ, non robur brachiorum meorum, sed Dominus exaltatio mea. Intelligat hoc anima vt grata fit, & humilis: quo omnia in autorem cum gratiarum actione referat.

5. Specie tua, & pulchritudine tua intende, prosperè procede, & regna.

FVturam prophetiam, & Regni progressum per exhortationem, ad faustam precationem ex magnitudine, & vehementia desiderij pronuntiat. Dicit autem vel superioribus connectens, quasi per appositionem, gladium, quo vicit, speciem esse, & pulchritudinem, vel sequentibus iungens, quod in idem recidit, specie, & pulchritudine regnaturum.

1. Mac. 1.

Intendere autem est sibi viam facere, pergere in victoria, quod de Alexandro dicit Scriptura. Pertransijt vsque ad fines terræ, & siluit terra in conspectu eius: ita facilem, & felicem ac prosperum successum habuit.

Abac. 3.

Prosperè procede. S. Hieronymus, Prosperè ascende, more scilicet regio, & triumphali vel super equum, vel super quadrigam. Qui ascendes, ait Abacuc, super equos tuos, & quadrigæ tuæ saluatio. Quam
autem

autem prospero successu perrexerit in victoria, vel vnus Paulus docet, qui cum esset Scenofactoriae artis, ignobilis, abiectus, & humanis plane destitutus auxilijs, in tantum virtute progressus est, quemadmodum Chrysofomus notat, vt vix triginta annorum spatio, & Romanos, & Persas, & Parthos, & Medos, & Indos, & Scythas, & Aethiopes, & Sauromatas, & Saracenos, & omne prorsus humanum genus sub iugum mitteret veritatis.

Ho. 4. de laud. S. Pau.

Et regna. De Regno autem Christi Spiritus, quinque meditanda occurrunt.

De regno Christi confideranda quinque.

Primum, Modus illud comparandi.

2 Amplitudo Regni.

3 Duratio.

4 Finis.

5 Modus regnandi. Et hoc dupliciter.

Primò per amorem. Secundò faciendo eos Reges, in quibus regnat. O nouam omnino regnandi rationem! O regnum prorsus incomparabile! O Regem omni admiratione, & acceptione dignissimum.

1 Modus acquirendi Regni inexcogitabilis erat, vt per Passionem, Crucem, & mortem pararet regnum: despectus glorificaretur, victus vinceret, regnaret occisus: & conferretur etiã homini gloria per contumeliam, incorruptio per supplicium, vita per mortem. Sed ex huiusmodi triumpho & illud euenit, vt per homines contemptibiles, indoctos, timidos, humanis praesidijs omni-

1. Mirus modus, quo regnum acquirunt. S. Leo ser. 19. de Pas.

1. Cor. 1.

omnibus destitutos subiecerit mundum, non in humanae sapientiae verbis, sed in ostensione spiritus, & virtutis; per stultitiam praedicationis, qui eum, quem Deum praedicabant, simul persuaderent crucifixum. Ea dicerent, quae carni, & desiderijs humanis aduersentur: crucifigendas concupiscentias docerent, amplectendam humilitatem: fugienda, quae Mundus magni aestimat, & toto impetu amplectitur: pro ijs non modo à populis, sed à Principibus, & Regibus extrema quaeque sustinerent, ignes, Cruces, bestias. Omnia denique contra se Diaboli inuenta non contemnerent solum, & riderent, sed ardentissimè appeterent. Vnde Beatus Andreas, cuius hodie triumphum celebramus, quàm laetus exclamat; O bona Crux, quae decorem, & pulchritudinem de membris Domini suscepisti! Quam fidenter! Amator tui semper fui, & desideravi amplecti te! Quam supplex, & anxius! Ne patiaris me Domine ab impio Iudice deponi, quia virtutem sanctae Crucis agnouit.

2. Amplitudo regni Christi.

3. Reg. 9. Psal. 71.

2. Amplitudo vero Regni quanta est! Non enim, ut terrenus ille Salomon à Dan usque Bersabee definitum habuit regnum: sed dominabitur, inquit Dauid, à mari usque ad mare, & à flumine usque ad terminos orbis terrarum. Coram illo procident Aethiopes, & inimici eius terram lingent. Reges Tharsis, & Insulae munera offerent. Reges Arabum, & Saba dona adducent.

Et ado.

Et adorabunt eum omnes Reges terræ, *Isai. 24.*
 omnes gentes seruient ei. Sed & Isaias. Pro-
 pter hoc in doctrinis glorificate Deum, &
 in Insulis maris nomen Domini Dei no-
 stri. A finibus terræ laudes audiimus, glo-
 riam Iusti. Et rursus. Laudate cœli, quo- *Isai. 44.*
 niam fecit Dominus. Iubilare extrema ter-
 ræ. Idem & AEgypti nomine mysticè mū-
 dum intelligens. Erit, inquit, altare Do-
 mino in medio AEgypti, & titulus iuxta
 terminum eius. O altare; ô titulum. Of- *Aug. de*
 fertur Domino in omni loco Hostia mun- *Ciu. l. 10.*
 da, sed & corda fidelium altare Domino *c. 4*
 facta sunt, sicut Augustinus, & Gregorius *Greg. mo.*
 docent. Ille quidem. Cum ad illum sursum *l. 25. c. 27.*
 est, eius est altare cor nostrum. Hic vero,
 Altare Dei est cor nostrum, in quo iube-
 ter ignis semper ardere. Titulus vero *Apoc. 3.*
 quàm eximius! quàm admirabilis! quia in- *Exod. 3.*
 scriptum est in nobis nomen Christi no-
 uum. Est nomen quidem æternum, Sū qui
 sum, & Qui est, quia solus verè est. At no-
 men nouum, quod os Domini nomina-
 uit, IESVS est. Faciam, ait, columnam
 in templo Dei mei. Nam & si perfecta in-
 scriptio in columna, quæ non egredietur,
 aut mouebitur amplius, in Cœlo erit, si-
 cut & perfecta Dei possessio, qua nos pos-
 sidet; tamen etiam in hac vita inscribitur
 ijs, qui eius sunt, nomen I E S V, & titu-
 lus possessionis. Scribam, ait, super eum
 nomen Dei mei, & nomen Ciuitatis Dei
 mei

C mei

mei nouæ Hierusalem. Quia ad eam patriam pertinet, in quam conscriptus est ciuis. Et nomen meum nouum. Quibus autem literis exciditur in hac felici columna nomen hoc admirabile! quis explicet, quis intelligat? Scio autem non in sculpi nisi ab ipsomet Domino artifice, qui columnam & statuit, & expoliuit, & inscripsit. Salomon in Templo, Christus in Ecclesia: ille duas, hic innumeras. Ille Iachin', & Booz., hic firmitatem, & fortitudinem; sed ille per artifices, hic per se & dolauit, & posuit. Amoris scalpellum, & ferramenta in igne fornacis amoris sui igniuit, & emolliit: in aqua, & sanguine lateris temperauit: in cote Crucis suæ exacuit. Ipsam iam columnam plūbo pœnarum suarum perpoliuit, spiritus dulcedine lucidam reddidit. O qualem titulum. Et quo loco! Anima sic parata, & sic ornata, & hoc nomine insignita in medio Aegypti mundi huius. Sed parum est in terra regnare, etiam in inferiores partes terræ ut regnator intrauit. Penetrabo, inquit, omnes inferiores partes terræ: & inspiciam omnes dormientes, & illuminabo omnes sperantes in Domino. Id quidem præstitit, quando in Inferno suos uisitauit. Et nunc regnat in cœlo, in terra, subtus terram. Ut in nomine IESV omne genu flectatur Cælestium, Terrestrium, & Infernorum: & habeat in uestimento, & in

L. 3. Reg.

c. 7.

Ecc. 24.

in fin.

Philip. 2.

in femore suo scriptum litteris incomprehensibilibus, Rex Regum, & Dominus dominantium: & omnis lingua confiteatur, quia Dilectus in gloria est Dei Patris.

Apo. 19.

3 De Regni eius duratione plenæ sunt Scripturæ. & promissio Angelidisertè asserit: Regnabit (inquit) in domo Iacob in æternū, & regni eius non erit finis. Et Daniel: Dedit (inquit) ei, haud dubium quin Deus Pater, potestatem, & honorem, & regnum: & omnes populi, & tribus, & lingue ipsi seruient. Potestas eius potestas æterna, & regnum eius, quod non corrumpetur. Et item cum lapis ille abscissus de monte sine manibus contriisset statuam illam magnā & multiplicem, creuissetque in montē magnum, Suscitabit, inquit, Deus cæli regnū, quod in æternum non dissipabitur, & ipsū stabit in æternum. Nēc mirum. Cessant enim omnia, quæ regno possunt finē afferre. Nam nec hostes fortiores timendi sunt. Quis enim illo fortior? Qui non populorū, & regni viribus, sed proprijs & pugnat, & vincit: imò suos, & pugnare facit, & vincere, in quibus & ipse singulis magis, & pugnat, & vincit. Nec rebellio timēda est regni. Subditi enim sunt illi populi vel volētes, & amantes, quō nihil dulciūs: vel etiā nolentes, qui eius imperium effigere, aut excutere nequeunt. Au mors, quæ etiam potentissimos, & pacificè possidētes Reges regno spoliat, Regem hunc nostrū spolia-

3 Duratio regni Christi.

Luc. 1.

Dan. 6. 7.

Dan. 6. 2.

- Rom. 6.* re possit? At resurgens ex mortuis iam nō
I. Cor. 15. moritur, mors illi vltra non dominabitur.
Apoc. 21. Quin & nouissima inimica destruetur
 mors, & vltra non erit. Ac per hoc felices,
 qui sunt in regno eius, quia nec ipsi tur-
 babuntur. Meminerint autem regnare il-
 lum in domo Iacob, vt iuxta S. Bernardum,
Homil. 4. supplantēt ipsi vitia, & concupiscentias.
Sup. Mis- 4. Finis autem regnandi ita superemi-
sus est. nens, ita suauius est, vt excogitari nihil
 4. Quis dulcius possit. Quid enim est, Super foliū
propoli- Dauid, & super regnum eius sedebit! Ad
zusi nisi re quid! vt confirmet illud, & corroboret in
gno Chri- iudicio, & iustitia a modo, & vsque in
sti. sempiternum. Non enim Rex Christus, in-
Isai. 9. quit Augustinus, ad exigendum tributum,
In Io. 17. vel exercitum ferro armandum, hostesque
5ta. visibiliter debellandos: sed Rex Israel,
 quod mentes regat, quod in æternum
 consulat, quod in regnum Cælorum ere-
 dentes, sperantes, amantesque perducatur.
 Vnde & turbæ procedentes obuiam cum
 palmis, & victoria, sancto Spiritu docen-
 te de hoc regno mirabiliter exclamāt:
 Benedictum, quod venit regnum Pa-
 tris nostri Dauid: pax in celo, & gloria
Matt. 11. in excelsis. Sed quis finem hunc re-
Luc. 19. gnandi melius, dulciusue, quam ipse idem
 Rex explicauit? Ego veni (inquit) vt vi-
Ioan. 10. tam habeant, & abundantius habeant. Et
Matt. 13. alibi. Tunc iusti fulgebunt, sicut sol in
Luc. 22. regno Patris eorum. Et ego dispono vobis,
 sicut

ficut disposuit mihi Pater meus, regnum,
 vt edatis, & bibatis super mensam meam
 in regno meo : & sedeat super thronos
 iudicantes duodecim tribus Israel. Et dile-
 ctus discipulus, In hoc apparuit filius Dei, *To. ep. 1. c.*
 vt dissoluat opera Diaboli. Et Carissimi ^{3.}
 nunc filij Dei sumus : & nondum apparuit
 quid erimus : scimus quoniam cum
 apparuerit, similes ei erimus, quoniam
 videbimus eum sicuti est. Itaque & in hac
 vita dulcissimum est esse in Christi regno,
 imo regnare cum ipso per caritatem, obe-
 dientiam, dulcem adhesionem : & in alia,
 in qua regnabunt Iusti, & sedebunt cum
 eo, facie ad faciem illum videntes. Tale
 regnum exuperat omnem sensum : vt me-
 rito hoc regnandi genus præuidentes Pro-
 phetæ sancti, nihil aliud optauerint, nihil
 frequentius orando clamauerint. Innu-
 meræ sunt voces Christum expetentes.
 Percurre in Scripturis, Ceterum desiderij
 ardorem ob necessitates, & utilitates hu-
 ius aduētus, & regni, illa maximè protestā-
 tur, quod nunc Christus I E S V S meus, *Gen. 49.*
 desiderium Collium æternorum, nunc
 Desideratus cunctis gentibus, vel Desideria
 omnium gentium, quod magis vim ex-
 plicat, appellatur. Sic enim Aggæus. Et *Arg. c. 2.*
 veniet Desideratus cunctis gentibus. *Quomo-
do Chri-
stus cun-
ctis Gen-
tibus de-
sideratus.*

Sed mirum est, quomodo potuerit cun-
 ctis gentibus desiderari, qui à cunctis nec
 cognoscebatur, nec sperabatur : nec desi-

derari non expectatus, aut nō cognitus poterat. Erant quidem nonnulli maximē in populo, & in gente Prophetarum, qui reuelante, & promittente spiritu intelligerent futuram per ipsam Christum redemptionem: sed quid hoc ad omnes gentes? Premebātur misera Diaboli seruitute, passionum rebellione, & carnis impugnatione vexabantur: de malis in mala volutati, & adiuncti parti eorum, qui peccauerāt, Angelorum, luebant transgressionis suae dignissimas poenas, & tandem morte deuorati omnes ad mortem secundam grauiorē urgebantur. Sed quae remedia quererent, qui nec morbos agnoscebant? & si in morbis solatium aliquod optarent, quo modo ab eo peterent, quem & offendebant quotidie, & ignorabant? ac non potius, si qua in afflictionibus, quas poenali experientia agnoscebant, medicina optaretur, desperatione à petendo cessarent? Quod si maximē vellent, quis tandem non dico petere, sed nec cogitatione fingere, aut mente concipere posset talem redemptionis modum? vt Deus ipse offensus ad inimicos veniret, qui quotidie iniurijs eum lacebant: vivebant vt bestiae, alienati à vita Dei per ignorantiam, quae erat in illis, propter cecitatem cordis eorū, vt ait Apostolus, nec finem suum agnoscebant, nec autorem? Et tamen desiderabant, sicut terra desiderat imbrem, sicut nubes, & caeli exaudiunt eam

Ephef. 4.

nō clamātē desiderio, sed necessitate. Anima mea (inquit) sicut terra sine aqua tibi: & Frumentum desiderat nubes, & nubes spargunt lumen suum: Itaque & mens iniqua, quæ premebat etiam non aspirantes ad vitam Dei, quam nec haberi posse putabant, ad eam certē vt necessariā appetendam urgebat, velut informis materia formā appetit, & tenebræ lucē: & necessitates quoque innumeræ, quæ miseros fatigabant, quasi importunis clamoribus interpellabant: & nescientes, ac tacentes, & gementes, ac mutos ipsa desperatione, & necessitate, pijs demum aspectibus repræsentabāt: atque ita desiderasse dicuntur, quibus sine remedio indigebant: quo pacto desideratus Saluator dicitur cunctis gētibus. Quis enim si nosset posse se per talem Redēptorem ab ijs omnibus liberari, nō totis visceribus clamaret, Veni desiderate, veni Redēptor, veni, veni, noli tardare? Eripe, libera, redime, pascere, defende, dita, orna, decora, sana, viuifica, exalta, glorifica. Et tacebant ergo, & clamabant. Clamabant necessitate, tacebant affectu: desiderabāt, & nō desiderabāt: desiderabāt inopia sine desiderio: & nō desiderabāt, quia ne sperare, nec scire poterāt. Quis ergo dignè tanti sacramēti diuitias gloriæ prædicet, quis vel dignè miretur? Talis enim erat totius humani generis massa, vt nō solū ex indignitate medicinam, aut veniā non mereretur, sed neque in quibus

iaceret morbis nosset, nisi lux fidei illuminaret: neque à quo petenda esset salus, nisi ipse se ostenderet: neque ad eum accedere aut auderet, aut valeret, nisi ipse traheret.

1. Tim. 3. Hoc est ergò magnum illud pietatis sacramentum, Deus manifestatus in carne. Hoc est quod misericordiam, & misericordiam multam nimis prædicat, Sic itaque regnat Christus meus, & ita regnat, & ubique regnat, & ad hoc regnat, vt saluet, vt

Psal. 144. viuificet, vt de mortuis viuos faciat. Confiteantur tibi Domine omnia opera tua, & Sancti tui benedicant tibi. Gloriam regni tui dicent, & potentiam tuam loquentur. Vt notam faciant filijs hominum potentiam tuam, & gloriam magnificentiae regni tui. Regnum tuum, regnum omnium seculorum: & dominatio tua in omni generatione, & generationem. Laudate nobiscum Angeli sancti, vel potius laudate pro nobis, quia mirabilia fecit

Psal. 105. Dominus. Quis loquetur potentias eius: auditas faciet omnes laudes eius: Quas exultationes, quas gratiarum actiones, quas iubilationes parturit in huiuscemodi cor deuotum! Da mihi Domine cor dignum tantis mysterijs & recensendis, & gustandis.

§ Modus quo Christus regnat.

§ De modo autem regnandi illud mirabile est, vt supra omnem sensum suaue; quod amore regnare vult. Hoc regno delectatur, vt amore possideat. Nam cui regnum

gnum alioqui naturale est super omnia, nec quisquam eius dominium declinare potest (sunt enim eo ipso quod sunt, possessio eius) cui Cherubim demittunt alas suas, quem Seraphim perpetuo laudant; quid causæ habuit, ut homo fieret, & regnaret, nisi quia hoc amoris regno delectatur? Cur tam indigna, duraque in Passione sustinuit, nisi ut amorem nostrum accendens, regnaret in nobis? Caro factus est, ut hominem in suum amorem transferret. Hanc Bernardus arbitratur præcipuam inuisibili Deo fuisse causam, quod voluit in carne videri, & cum hominibus homo conuersari. Quæ hoc sacramentum mens comprehendere, inquit S. Leo, quæ hanc gratiam valeat lingua narrare? Redit in innocentiam iniquitas; & in nouitatem vetustas, & in adoptionem veniunt alieni, & in hæreditatem ingrediuntur extranei. De impijs iusti, de auaris benigni, de incontinentibus casti, de terrenis incipiunt esse cælestes. Quæ autem est ista mutatio, nisi dexteræ excelsi? Quoniam venit filius Dei dissoluere opera Diaboli, & ita se nobis, nos quoque inseruit sibi, ut Dei ad humana descensio fieret hominis ad diuina prouectio. Iam de Passione quid aliud cogitandum, quàm quod D. Bernardus ait, Plane fideles norunt quàm omnino necessariū habeant Iesum, & hanc Crucifixum, dum admirantes, & amplexantes

*Ser. 20. in
Cant.*

*Ser. 7. de
Nat.*

*De dilig.
Deo.*

¶ 5 superemi-

supereminentem sciētiæ caritatem in ipso, id vel tantillum, quod fuit in tantæ dilectioni, vel dignationis vicē non repēdere confundūtur.] Vides quā verē dixerit S.

*Conf. l. 13.
c. 15.*

Augustinus, qui dixit. Attendit (scilicet Christus) per retia carnis, & blāditus est, & iustāmauit; & cucurrimus post odorē eius. Ecce quomodo regnat Christus in nobis amore, dū amore nos possidet, quo anima eò vsque possidetur, vt deficiat à se ipsa, & tota fiat Sponsi, cum quo vnus spiritus efficitur. Quia vt S. Ambrosius egregiè ait, spiritui adhærēs anima deficit ab eo, quod est anima, & fit spiritus: quoniam qui adheret Domino vnus spiritus est cum eo, illum concupiscit, illum desiderat: in illum totis iatendit viribus, illum gremio mētis fouet, illi se aperit, & effundit: & hoc solū veretur, ne illum possit amittere.

*Ser. 11. in
Psal. 118.*

*Christus
amore &
possidet
nos, &
posside-
tur à no-
bis.*

Sed iam & illud attentissimè perpendēdum, quod amore nos possidet, & eodē à nobis possidetur. Anima enim Deū amans & possidetur ab eo, & eadem illum amore possidet, vt meritò regnare dicatur, quæ tale regnum possideat, id est Deum. Ipse hæreditas eius, ipse possessio. An forte temere dicimus (inquit Augustinus) faciendū nobis Deum possessionem, cum sit Dominus, cum sit Creator? Non est ista temeritas; affectus est desiderij, & dulcedo spei. Dicat anima omnino secura, dicat, Deus meus es tu. Non faciet iniuriam cum hoc dixerit.

*Aug in
Psal. 32.*

dixerit, imò faciet, si non dixerit. Dicat ergo, tu possessio mea, tu hæreditas mea: Ecce amando te tua sum, possessio tua sum: vicissimque cū te amo, te teneo, te possideo. Beata gens hæreditate sua, ait idem sanctus ibidē: beata hæreditas possessore suo. Beata, quæ Deum possideat; beata quod à Deo possideatur: quem tanto & amplius, & tutius possidebimus, quanto eundem amorem, quo eum possidemus, habere poterimus puriorem. De hoc regno Apostolus ait. Non est Regnum Dei esca, & potus, sed iustitia, & pax, & gaudium in Spiritu sancto. *Rom. 14.* O quale regnum iustitia! quale pax! quale gaudium in Spiritu sancto! Hoc autem regnum possidebunt quidem Sancti possessione perpetua, & imperturbabili, quando reuelata facie cognoscent, sicut cogniti sunt; & diligant, sicut dilecti, & toti in hæretes summo bono, summæ dilectioni; unde & laudantes dicunt perpetuò. Redemisti nos Deo in sanguine tuo ex omnibus, & lingua, & populo & natione; & fecisti nos regnum, & sacerdotes, & regnabimus super terram. Sed & in hac vita adeo fortis est amor, ut regnare dicantur maxima eminentia, & dignitate. Ut non immerito S. Augustinus illud Apostoli ad Romanos 8. explicans, Certus sum enim, quod neque mors, neque vita &c. poterit nos separare à caritate Dei, quæ est in Christo IESU, dixerit. Non separat Angelus. Non enim

*Apo. 3.**De mor.
Ecc. 1. 12.
Io. 8.*

enim est Angelus, cum inhæremus Deo, nostra mente potentior: & toto mundo est omnino sublimior mens inhærens Deo. Vide locum pulcherrimum. Memoria ergo semper cum gratiarum actione, fiducia, & firma fortitudine illud Apostoli retinendum. Itaque regnum immobile suscipientes habemus gratiam, per quam seruiamus Deo placentes cum metu, & reuerentia.

Hebr. 12.

6 Propter veritatem, & mansuetudinem, & iustitiam, & deducet te mirabiliter dextera tua.

Hæ sunt virtutes, quibus regnat. Primo veritas, quod tribus modis intelligo.

**Regnat
Christus
veritate
triplici-
ter.**

1. Sine simulatione & fallacijs.

Io. 8.

Primo, quia non artificijs, & technis, vt interdum Reges solent, vt populos in officio contineant: quos actu, simulatione, & dissimulatione & lucrantur, & retinent. Sæpe enim simulant bona, quæ non habent, dissimulant, quæ habent mala: vt, quoniam veritate non possunt, potentiam sibi, & maiestatem inani specie tueantur. At non ita Rex noster, qui de se ipso ait, Ego sum veritas. & item: Cognoscetis veritatem, & veritas liberabit vos. Est enim talis, vt cognitus alliciat, visus vel per rimulas afficiat, & ad se rapiat. Adeo nulla indiget arte, vt regnet. Sed veritate ipsa, vbi se aperit, & ostendit, vehementissime allicit: & cum se illius Maiestas, quantum homini, dum
terræ